

**SAHLGRENKA AKADEMIN
INSTITUTIONEN FÖR NEUROVETENSKAP
OCH FYSIOLOGI
CENTRE FOR AGEING AND HEALTH -
AGECAP**

KAN EN DEMENSSJUKDOM IDENTIFIERAS TIDIGARE HOS MÄN ÄN HOS KVINNOR?

Sammanfattning

Det övergripande syftet med den här studien är att undersöka om försämringen av minnes- och tankeförmåga åren innan en demenssjukdom bryter ut ser likadan ut för kvinnor som för män.

Ett könsspecifikt fokus är relativt ovanligt inom demensforskning. Detta trots att det finns könsskillnader i antal fall och insjuknande av demens, och även köns- och genus specifikt kopplade riskfaktorer. Vi vet till exempel att bärare av den genetiska varianten APOE-ε4 har en ökad risk för Alzheimers sjukdom och det har visat sig att kvinnor med genen löper större risk än män med samma gen. Genus specifika faktorer som kan öka risken för demens är bland annat utbildning, yrkesnivå och motion.

Det planerade projektet kommer att baseras på den longitudinella populationsbaserade H70-studien av kvinnor och män i Göteborg, där deltagarna undersöktes för första gången år 2000 då de var 70 år gamla. De har sedan följts upp vid 75 och 79 års ålder och då bland annat undersökts för demens. Bland de som inte deltagit vid uppföljningarna har vi med hjälp av registerdata kunnat avgöra vilka som drabbats av demens upp till 12 år senare. Studien är inte genomförd på demenspatienter, utan på människor som blivit slumpvist utvalda baserat på födelsedatum, vilket gör studien unik då vi kunnat följa människor från att de var friska till att de insjuknade i en demens.

Vi vet att en försämring av minnes- och tankeförmåga, som skiljer sig från en normalt åldrande hjärna, påbörjas flera år innan insjuknandet i en demenssjukdom. Det finns dock få studier som undersökt om denna nedgång ser likadan ut för kvinnor som för män. Att forska på könsskillnaderna kommer att öka förståelsen av demenssjukdomar och bidra till möjligheten att individanpassa behandlingar.

I preliminära analyser undersökte vi olika former av minnes- och tanketest och hur stor sannolikheten var att resultatet på dessa förutspådde demens hos kvinnor respektive män. Testerna visade att ju sämre männen presterade på induktivt resonemang, hastighet och uppmärksamhet, desto större var risken att de skulle drabbas av demens upp till 12 år senare. Inget av de olika minnes- och tanketesten inkluderade i våra analyser kunde dock förutspå demens bland kvinnorna.

Hanna Wetterberg, doktorand

hanna.wetterberg@neuro.gu.se